

2
2023

Joensuun
kaupungin
tiedotuslehti

J • ENSUUN
UUTISLEHTI

10

Kuhasalo on kaikkien aarre

6

Ystävyys on
supervoima

8

Karjalan Kurmee
kruunaa torin kesän

16

Niinivaaran maisema
muutoksessa

J
•
E
NSUU

Kolumni

Samuli Kuitinen

Kari Karjalainen
kaupunginjohtaja

Elämme kovia aikoja

Aku Ankassa esiintyi aikoinaan koira, joka toisteli virkettä ”elämme kovia aikoja, ystävä hyvä”. Nämä sanat ovat toistuneet mielessä parin edellisen työvuoden aikana.

Koronakriisi tuntuu tässä vaiheessa jo kaukaiselta muistolta, vaikka ihan vasta sitä mietittiin, voiko uimahalleissa olla kiukaat päällä. Venäjän raakalaismainen hyökkäys Ukrainaan aiheutti toipuvaan Eurooppaan uuden kriisin. Inhimillisen kärsimyksen lisäksi sota ajoi Joensuun logistiiseen mottiin, joka meillä näkyy erityisesti Saimaan kanavan liikenteen loppumisena. Kanava on Joensuun väylä merelle ja sen sulkeutumisesta kärsivät monet vientivetoiset yrityksemme. Tilannetta ei helpota rataverkoston korjausvelka ja lentoliikenteen epäselvä tilanne.

Tuoreimman huolen Joensuulle toi vuodenvaihteessa voimaan tullut hyvinvointialueuudistus. Uudistuksen rahoitusmalli on Pohjois-Karjalalle epäreilu. Perustamalla Siun soten kuuluimme edelläkävijöihin, jotka järjestivät sote-palvelut isommaksi kokonaisuudeksi. Yleensä edelläkävijöitä palkitaan, mutta tällä kertaa saimme kasvoille märän rätin. Uudistuksen vaikutus Joensuun talouteen on merkittävä, ja valitettavasti miinusmerkkinen.

Kaikesta huolimatta olen optimistinen. Kovia aikoja on ollut ennenkin, ja aina niistä on selvitty. Joensuulaisilla on erinomainen kyky puhalttaa yhteen hiileen tiukan paikan edessä. Näin käy myös nyt ja vaikeudet tullaan selättämään. Joten erinomaista kesää kaikille, nautitaan lämmöstä!

Tommi Rautio

Palaute

Niin märkää puuta

Miksi Kuhasalon polttopuut eivät ole katetussa vajassa vaan kastuvat sateella?

Kuhasalossa lähdettiin testamaan puuhuoltoa avoaitauksen ja pressujen avulla. Puiden menekki on kuitenkin niin suurta, että olemme juuri suunnittelemassa katosratkaisua. Työn alla on myös kiinteän kiilan hankkiminen alueelle, jotta isokokoisia halkoja saisi pienittyä ilman omaa retkikirvestä.

*– kunnossapitopäällikkö
Petri Inkinen*

J• ENSUUN UUTISET

Joensuun kaupungin tiedotuslehti

Päätoimittaja
Petri Varis
petri.varis@joensuu.fi

Toimituspäällikkö
Jatta Rautanen

Taitto
Antti Schroderus

Visuaalinen ilme
Markus Haataja / Fabrik

Paino
PunaMusta Oy

Painos
44 566 kpl

Jakelu
SSM Itä-Suomi Oy,
julkisen tiedote.

Jakelupalautte
jakelupalautte.fi/joensuunuutiset
tai tekstiviestillä
numeroon 050 453 2496

Tiesitkö

Kuhasalossa sijaitsi

1500

-luvulla Valamon
luostarin skiitta
(haaraosasto).

Kaupunki tuo eri tuli-
paikoille vuosittain noin

250

kuutiota puita.

Kaltimon kierron
retkeilyreitti kiertää

7

vaaran kautta.

Paras pala Joensuuta

Lähetä meille kuva lempipaikastasi Joensuussa!
Parhaat kuvat ja tarinat julkaisemme lehdessä.

Kuvan voi lähettää somessa tai osoitteeseen
viestinta@joensuu.fi.

*"Joensuussa on kyllä mukavat
pyöräilyreitit, Aavarannassa on
mukava pitää taukoakin ja ihailla
maisemia." –Anna, 36 v.*

Osallistu ja vaikuta

Joensuun kehittämiseen voi vaikuttaa
muun muassa vastaamalla kyselyihin
ja osallistumalla tapaamisiin.
Arvostamme jokaista kommenttia!

Yhteinen ponnistus Oravantaipaleen kunnostamiseksi

Oravantaipaleen retkeilypolku kunnostetaan kaupungin ja Heinävaaran kyläyhdistys Liiterin yhteistyönä. Aloite kunnostukseen tuli Kiihtelysvaaran asukasillassa keväällä 2022.

– Asukasiltaan oli kokoonnuttu keskustelemaan kaupungin ylläpitämistä liikunta-
paikoista. Liiteri tarjoutui kunnostamaan reitin, mikäli kaupunki hankkii kunnostukseen
tarvittavat materiaalit ja raivaussahojen polttoaineet, aluekoordinaattori **Anni Koskeli-
Ratamaa** kertoo.

Tuumasta ryhdyttiin toimeen, ja viime talvena kaupunki toimitti reitin varrelle pitkos-
puita ja rakennusmateriaalia. Kunnostustyöt käynnistyvät ensimmäisillä talkoilla 25.
toukokuuta. Lisää talkoita on Liiterin mukaan tulossa kesällä ja myös muita kyläyhdis-
tyksiä innostetaan yhteiseen urakkaan.

Tervetuloa asukasiltoihin keskustelemaan pitäjien ajankohtaisista asioista:

- 28.9. klo 18–20 Eno (Karhunsalon kylätalo, Heinäsuontie 110)
- 11.10. klo 18–20 Kiihtelysvaara (Särkivaaran kylätalo, Kissapurontie 10)
- 25.10. klo 18–20 Tuupovaara (Ullakon olohuone, Onnelankuja 5)
- 15.11. klo 18–20 Pyhäselkä (Reijolan yhteisötila, Urheilupuistontie 2)

Anna palautetta joukkoliikenteestä ja vaikuta reitteihin

Miten sinusta Joensuun seudun joukkoliiken-
teen palveluja tulisi kehittää? Palautetta kerä-
tään Joensuun, Kontiolahden ja Liperin asuk-
kailta. Kyselyn tuloksia hyödynnetään vuoden
2025 suunnittelussa. Mahdolliset muutokset
koskevat ensi vaiheessa Liperin, Kontiolahden ja
Hammaslahden suuntien liikennettä.

Kysely on avoinna 16.5.–20.6. Vastaajien
kesken arvotaan kymmenen kappaletta 14 vuo-
rokauden Waltti-lippuja. Vastaamaan pääsee
osoitteessa jojo.joensuu.fi. Kyselyn paperi-
version saa Carelicumista, Enon, Kiihtelysvaa-
ran, Tuupovaaran ja Pyhäselän palvelupisteiltä
sekä Liperin ja Kontiolahden kunnanvirastoista.

Vuonna 2022 Suomen suven avauksessa esiintyi rap-artisti Pure, tänä vuonna suvi avataan ilman vieraillevien artistien apua.

Suven avaus palaa juurilleen

Varma kesän merkki Suomen suven avaus kajautetaan perjantaina 2. kesäkuuta Laulurinteellä. Tuttuun tapaan Laululavalle kokoontuu yli kuuden tuhannen oppilaan suurkuoro, johon liittyy Joensuun alakoululaisten lisäksi oppilaita muualtakin maakunnasta ja musiikkiluokilta Kuopiosta.

Suven avauksen ohjelmassa on aina pääosassa lasten suurkuoro. Viime vuosina mukaan on kutsuttu myös vierailuvia artisteja, mutta tänä vuonna suvi avataan kokonaan oppilaiden lauluilla ja parilla orkesterin esityksellä.

– Laulamme tänä vuonna perinteisiä, Laulurinteellä aikojen saatossa esitettyjä kappaleita. Osaa niistä ovat laulaneet jo nykyisten oppilaiden vanhemmat – kahden sukupolven yhteistä kulttuuriperintöä siis, hymyilee Karhunmäen koulun rehtori **Timo Nykänen**.

Joensuun kaupunki juhlii tänä vuonna perustamisensa 175-vuotispäivää. Sitä Suven avaus juhlistaa osaltaan esittämällä **Mika Vanhasen Kesä-Joensuun** ja **Pentti Paalasen Joensuun laulurinteelle säveltämän Lasten Karjalan**.

Iltaa säestää kaupunginorkesterin puhaltajilla vahvistettu Joensuun puhallinorkesteri johtajanaan **Mika Hirvonen**. Suomen suven avauksen lukevat tänä vuonna Reijolan koulun oppilaat.

Yhdy lauluun ja lunttaa sanat

Moni joensuulainen – usein lähes 15 000 henkeä – haluaa tulla Laulurinteelle tapahtumaan nauttimaan kevätjuhlan ja kesän tunnelmasta. Olipa lauteilla omaa pikkuväkeä tai ei. Niin varmasti tänäkin vuonna ja siksi ihan lähistölle ei kannata pyrkiä autolla.

Sen sijaan mukana laulamiseksi annetaan iso peukku! Suven avauksessa laulamaan pääsee koko yleisö ja sanat voi luntata osoitteesta **joensuu.fi/suven-avaus**.

Ohjelma pe 2.6. klo 18–18.45

Laulurinne, Linnunlahdentie 1

- Suvivirsi
- Lasten Karjala
- Suven avaus, lukijoina Reijolan koululaiset
- Kesä-Joensuu
- Haitaribussi
- Missä se Väinö on, orkesterin esitys
- Huugi buugi
- Tanssi tyttö, laula poika
- Kesäillan valssi, orkesterin esitys
- Ville ja Valle
- Karjalaisten laulu

Tiesitkö tämän?

- Ensimmäinen Suven avaus vuonna 1985 Laululavan valmistuttua
- Suven avaus Unescon Elävän perinnön listalle vuonna 2017
- Vuosina 2020–2021 suvi avattiin virtuaalisesti

Tapahtumia ja tekemistä koko kesäksi Joensuussa

Poiminnat on koottu toukokuussa, muutokset ovat mahdollisia.

Jaama Trail

Jaama Trail on 60 km mittainen maastopyöräilyyn soveltuva merkitty rengasreitti. Se kulkee läpi metsien ja taajamien, lähtöpaikaksi voit valita vaikkapa Matkustajasataman Joensuun keskustasta.

joensuu.fi/retkeilyreitit

6.7.

Vekararokki

Lastenfestivaali Vekararokki saapuu jälleen viihdyttämään festarikansaa Joensuun Ilosaareen. Tapahtumassa meitä ovat viihdyttämässä Pikku Kakkosesta tuttu Kikattava Kakkiainen sekä lastenmusiikkiorkesteri Orffit.

vekararokki.fi

7.–8.7.

Ilovaari

Kaksipäiväinen Ilovaari järjestetään Joensuun Ilosaaressa. Esiintyjinä nähdään muun muassa Mustasch, Sami Yaffa, Therapy?, J. Karjalainen, Mariska, Paleface, Don Johnson Big Band ja monta muuta upeaa artistia.

ilovaari.fi

Lappis vesipuisto Joensuu

Kelluva, ninjaratamainen vesipuisto Lappis sijaitsee uniikissa Ilosaaren laguunissa aivan kaupungin keskustassa.

vesipuistot.fi

11.–14.7.

Popkatu

Popkatu on koko perheen karnevaalihenkinen kaupunkifestivaali, joka tarjoaa neljän päivän ajan pääsymaksutonta ohjelmaa Joensuun kaupunkikeskustassa.

popkatu.fi

Kuhasalon virkistysalue

Parin kilometrin päässä Joensuun torilta löydät kolme kilometriä esteetöntä luontopolkua, kuusi nuotiopaikkaa sekä puuhuollon. Täältä avautuvat lähes merellistä maisemaa muistuttavat näkymät aavalle Pyhäselälle sekä loppukesän upeimmat auringonlaskut.

joensuu.fi/luontopolut

Vesiuurheilukeskus Laituri

Laiturilla pääset kokemaan vauhdin hurmaa kaapelivesilautailun parissa tai nauttimaan seikkailusta suppilaudan kanssa kauniin Pyhäselän aalloilla.

laiturille.fi

14.–16.7.

Ilosaarirock

Suomen suurimpiin ja vanhimpiin festivaaleihin kuuluvan Ilosaarirockin monipuolinen ohjelma, leppoisa ilmapiiri ja itäsuomalaisen mutkaton asiakaspalvelu koukuttavat jo ensimmäisestä kerrasta.

ilosaaarirock.fi

21.7.

Vip Cruise

Lähde maisemariesteilylle Pyhäselän aalloille Vip Cruisen ihastuttavalla s/s Paul Wahl -lüksushöyrylaivalla. Tätä harvinaista risteilyherkkua on tarjolla perjantaina 21.7.

vipcruise.info

29.–30.7.

Strongman Champions League: World Record Breakers

Maailman vahvimmat rikkovat maailmanennätyksiä kovissa ja kuormittavissa lajeissa luonnonkauniissa Ilosaaressa keskellä kaupunkia. Ennätyksiä metsästävässä tietysti myös Joensuun oma viisinkertainen Suomen vahvin mies

Mika Törrö!

strongmancl.com

4.–5.8.

Osuuskaupparock

OKR on kaksipäiväinen musiikkifestivaali Sirkalan puistossa Joensuun ydinkeskustassa. Lavalle nousevat muun muassa Haloo Helsinki!, Erika Vikman, Portion Boys, Happporadio sekä KUUMAA.

osuuskaupparock.fi

Visit Joensuu on Joensuun alueen matkailusivusto, josta löydät kohteet ja vinkit reissullesi. Katso tarkemmat tiedot kesäpuuhista osoitteesta visitjoensuu.fi/kesa.

Miun maun mukaset

Tällä palstalla ihmiset jakavat tapahtumasuosituksiaan

Nimeni on **Minna Valonen** ja aloitan kaupunkikeskustayhdistys Virran toiminnanjohtajana kesäkuun alussa. Tulin yhdistykselle töihin tuottajaksi vuoden 2022 tammikuussa. Sitä ennen olen työskennellyt muun muassa Saimaa-ilmiö-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, Valoparta Oy:llä sekä tv-tuotannoissa Ylellä ja Tarinatalolla.

Olen kotoisin Rovaniemeltä. Muutimme perheemme kanssa Joensuuhun vuonna 2005. Sitä ennen asuimme Helsingissä, joka ei tuntunut oikealta paikalta pienen lapsen kanssa. Joensuuhun oli ihana muuttaa! Hel-

sinkiin verrattuna elämä täällä on toimivampaa ja paljon mutkattomampaa.

Virran päätehtävä on tehdä kaupunkikeskustasta entistä elinvoimaisempi ja viihtyisämpi paikka joensuulaisille. Muihin kaupunkikeskustoihin verrattaessa täytyy sanoa, että Joensuussa keskustan kehittämässä on todella hyvä vire. Täällä on tehty paljon ja keskustan kuva on muuttunut huimasti siitä, kun 90-luvulla kävin täällä ensimmäisiä kertoja. Täällä työ otetaan tosissaan, tehdään yhdessä ja autetaan toisiaan. On kiva sanoa, että asun ja teen töitä täällä. Tykkään Joensuusta älyttömästi!

Minnan suositukset

ma 5.6.

BlackGreen – biohiilitapahtuma
Kauppatori

pe-la 16.–17.6.

Itärallin 60-vuotisjuhlakilpailu
Kauppatori
itaralli.fi

8.7.

Elämänturvatori
Kauppatori

ke-to 12.–13.7.

Virta goes Popkatu – Toripop
Kauppatori
popkatu.fi

18.8.

Joen Yö
Ympäri kaupunkikeskustaa

Ystävyys on supervoima

Riitta Sahlsténin perustama ISNAY on ainutlaatuinen yhteisö, jossa aikuiset ovat solmineet elinikäisiä ystävyysuhteita.

Riitta Sahlstén kuvaa itseään paljasjalkaiseksi paluumuuttajaksi. Ulkomailla vietettyjen vuosien jälkeen hän on asunut Joensuussa 12 vuotta.

– Vietin lapsuuteni Joensuussa, mutta kasvoin aikuiseksi Skotlannissa, jossa asuin kymmenen vuotta. Muutin takaisin klassisesta syystä – syntyi lapsi ja halusin tarjota hänelle saman turvallisen ja ihanan lapsuuden, jonka olen itse saanut elää Joensuussa. Täällä lapset saavat liikkua vapaasti pienestä pitäen. Kaupunki on sopivan pieni ollakseen turvallinen, ja riittävän iso, että voi toteuttaa itseään, Riitta kertoo.

Leikkimielinen yhdistys vakavaan tarpeeseen

Lapsen kasvaessa Riitalle tuli tarve luoda tilaa ystäville ja elämälle kodin ulkopuolella. Syntyi ISNAY eli Itä-Suomen Naisasiayhdistys.

– Lapsena lempikirjani oli *Onnelin ja Annelin talo*. Toisen päähenkilön äiti oli naisasiayhdistyksen puheenjohtaja. Päätin, että sellainen miekin haluan olla ja perustin leikkimielisen yhdistyksen. Kyseessä ei siis tosiaan ole mikään rekisteröity yhdistys, vaan omien ystävien ympärille syntynyt porukka, ja puheenjohtajan sijaan minua kutsutaan tirehtööriksi, nauraa Riitta.

ISNAY on ollut olemassa viisi vuotta. Riitan kavereilleen keksimästä ideasta on kasvanut noin kolmenkymmenen eri-ikäisen naisen tiivis ystäväporukka, joka tapaa toisiaan säännöllisesti esimerkiksi teatterin, elokuvien ja retkeilyn merkeissä.

– Tapaamme yleensä pari kertaa kuussa ja tapahtumat voivat olla mitä vaan patikkarekkestä pussiviiniin. Yksi säännöllisimmistä aktiviteeteista on kirjakerho, jonka myötä olemme käyneet kirjamesseilla ja meillä on ollut kirjailijavieraita. Näiden virallistempien tapaamisten lisäksi viestiketjussa keskustellaan päivittäin. Siellä voi huikata leffaseuraa tai pyytää mukaan vaikka marjanpoimintaan. Kaikenlaisille ideoille on tilaa. Kerran joku ehdotti piirakkatalkoita ja kohta oli kaksikymmentä naista pulikat kädessä!

Kannattaa elää myös kodin ulkopuolella

ISNAY on muodostunut jäsenilleen erittäin tärkeäksi. Moni on kertonut, kuinka yhteisö on auttanut kotiutumaan Joensuuhun ja kantanut raskaiden aikojen yli.

– Kun olin itse muuttanut muualta, oli tarve löytää jotain, joka juurruttaa tänne totaalaisesti. Käytännössä halusin luoda itselleni ja ystäväilleni

mahdollisuuden tehdä virkistäviä ja epävakavia asioita vapaa-ajalla ilman miehiä ja lapsia. Haluankin kannustaa ihmisiä kodin ulkopuoliseen elämään. Ruuhkavuosien keskellä on tosi tärkeää vaalia myös ystävyysuhteita. On ihana tietää, että on olemassa ihmisiä, jotka kannattelevat vaikeissa vaiheissa, ja jotka vievät siut ulos elämään. Se on supervoima, sanoo Riitta liikuttuneena.

Läheiset tuntevat Riitan tehokkaana organisoijana, joka huomioi nimipäivät ja lasten synttärin. Voisi kuvitella, että ison ystäväporukan tapaamisten pyörittäminen vie voimia.

– En ole koskaan ajatellut, että tämä olisi vaatinut minulta mitään. Mie vain laitoin pystyyn raamit, mutta yhdessä hoidetaan tapaamisten ideointi ja toteutus. Olen saanut niin paljon enemmän kuin sen lapsuuden ajatuksen puisevasta yhdistyksestä. Olen saanut ystäväpiirin, joka miulla on loppuelämän.

Ilmianna meille ihana joensuulainen! Vinkit sähköpostiosoitteeseen viestinta@joensuu.fi

Talusohtajan tiukka vuosi

Talusohtaja Satu Huikurin vuosi on ollut monin tavoin poikkeuksellinen. Kunnat ovat historiallisen suuren uudistuksen äärellä ja lisäksi Huikuri on sijaistanut myös toista vaativaa virkaa. Haastetta on riittänyt.

Tommi Rautio

Kahden vaativan viran hoitaminen vaatii aikataulutamista ja asioiden priorisoimista.

Satu Huikuri aloitti Joensuun talusohtajana vuonna 2017. Takana oli useita vuosia erilaisissa talouden tehtävissä. Syksyllä 2022 Huikuri nimettiin myös henkilöstö- ja yhteisjohtajan viransijaiseksi, jolloin hän sai johdettavakseen myös kaupungin henkilöstöasiat.

– Ajankäytöllisesti sijaistus hirvitti kyllä. Mutta samalla koin, että tehtävä antaa kokemuksia ja näkökulmia, joista on jatkossa hyötyä. Kyse on toki väliaikaisesta ratkaisusta, sijaistan opintovapaan ajan. Ei tällainen järjestely pidemmän päälle olisi mahdollinen, Huikuri kertoo.

Kahden vaativan viran hoitaminen vaatii aikataulutamista ja asioiden priorisoimista. Vaativan pestin hoitamisessa auttaa se, että organisaatio on tuttu ja kollegat ovat osaavia.

– Yksin näitä ei kukaan tee. Järjestely on vaatinut venymistä ja vastuunottoa monelta muultakin minun lisäksi. Arvostan sitä, kuinka hienosti kollegat ovat ottaneet vastuun kantakseen, kiittää Huikuri.

Kuntien talous historiallisessa myllerryksessä

Talouden näkökulmasta viime vuodet ovat olleet kunnille poikkeuksellisia. Korona lamautti maailmantalouden, mutta kertaluonteiset tuet saivat kuntien talouden näyttämään vahvalta.

Tilanne oli normalisoitumassa, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan muutti suunnan. Näitäkin suurempi vaikutus Joensuun talouteen on kuitenkin vuodenvaihteessa voimaan tulleella hyvinvointialueuudistuksella.

– Kyseessä on historiallisen suuri muutos. Merkittävä osa kuntien rahoituksesta ja tehtävistä siirretään hyvinvointialueille. Muutoksen voi ehkä parhaiten hahmottaa veroprosentin kautta. Viime vuonna Joensuun veroprosentti oli 20,5 ja nyt 7,86. Muutos tuloissa on järisyttävä. Vanhat velat korkomenoineen kuitenkin jäävät hoitettavaksi, ja tämä vähentää liikkumavaraa todella paljon. Kun täytyy säästää, on mahdollisia säästökohteita vähemmän. Näin säästötoimenpiteet vaikuttavat aiempaa rajummin kaupungin vastuulla oleviin palveluihin, Huikuri selventää.

Hyvinvointialueuudistus on Joensuulle epäedullinen

Joensuun kaupungille hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat moneen muuhun kuntaan verrattuna epäedulliset. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu kahteen viime vuoteen ja Siun soten voimakkaasti alijäämäiset vuodet tuntuvat kaupungin kukkarossa pysyvästi.

– Joensuu oli Siun soten suurin rahoittaja ja vaikutus on meille, kuten

muillekin maakunnan kunnille, raskas. Kyse ei ole pelkästään kertaluonteisesta alijäämien maksamisesta, vaan tässä rahoitusmallissa vähenevät myös tulevien vuosien valtionosuudet. Voimakas tulojen pieneminen pakottaa sopeuttamaan eli löytämään säästökohteita. Talouden haastetta on lisännyt myös korkotason muutos sekä nopea inflaatio, Huikuri toteaa.

– Täytyy muistaa, että Joensuun talous on ollut verrokkikaupunkien vertailussa varsin hyvä. Meillä on hoidettu taloutta vastuullisesti. Uudistus vääristää tilannetta alueellisesti. Joensuu ei kuitenkaan ole talouden paineiden kanssa yksin, myös esimerkiksi Jyväskylässä ja Kuopiossa laaditaan tällä hetkellä mittavia sopeuttamisohjelmia.

Talusohtajan vuosi jatkuu tiukkana. Edessä on strategian puolivälitarkastelu, joka tuonee mukanaan raskaita päätöksiä myös talouden linjausten osalta.

– Kesällä toivottavasti ehtii pitää lomaa, Huikuri huokaisee.

Karjalan Kurmee kruunaa torin kesän

Joensuun Kauppatorin tarinassa kääntyy kesällä uusi lehti. Tori on kokenut viime vuosina täydellisen remontin, jonka tulokset huipentuvat näillä näkymin heinäkuussa, kun uusi kauppahalli valmistuu.

Kaupunkikeskustayhdistys Virran uuden toiminnanjohtajan Minna Valosen odotukset tulevaa kesää kohtaan ovat korkealla.

Viitisen vuotta sitten Kauppatorin tilalla oli valtava monttu. Maanalaisen toriparkin valmistuttua uudistetulle kannelle on noussut upea lava, sininen virta portteineen ja suihkulähde. Kesän aikana käyttöön tulevat myös kauppahalli sekä Marttojen ja vietnamilaisen ravintolan upeat uudet rakennukset. Kaupungin paraatipaikka on kokenut täydellisen muodonmuutoksen.

– Odotamme todella innoissamme kaiken valmistumista. Viimeistään heinäkuussa pitäisi olla valmista ja torin uusi elämä on valmis alkamaan. Torista tulee superhieno, toteaa kaupunkikeskustayhdistys Virran uusi toiminnanjohtaja **Minna Valonen**.

Kaupunkikeskustayhdistyksen jäsenyritysten ja Joensuun kaupungin rahoittaman Virran tehtävä on elävöittää kaupunkikeskustaa. Virran toiminta-alueita ovat Kauppatori, kävelykatu, Keskuskuja ja matkustajasatama. Valosen odotukset tulevaa torin kesää kohtaan ovat korkealla.

– Uusittu tori kauppahalleineen on jo itsessään nähtävyys. Lisäksi tapahtumakalenteri on pullollaan ja torille on tulossa runsaasti kausimyyjiä. Tapahtumia on monipuolisesti urheilusta ruokaan ja uusien teknologioiden esittelystä konsertteihin. Viimein päästään poikkeusvuosien jälkeen todella nauttimaan erilaisista tapahtumista ja torista!

Ilmaistapahtuma Karjalan Kurmee tuo torille ruokaa ja kulttuuria

Kesä–heinäkuun vaihteen viikonloppuna Kauppatorilla järjestetään ruokaa ja kulttuuria yhdistelevä suurtaapahtuma Karjalan Kurmee. Se kuuluu Kulttuurin Unelmavuoteen ja on pääsymaksuton. Karjalan Kurmee tuo torille kymmeniä erilaisia myyjiä, joiden valikoimasta löytyy kesäisiä herkkuja ja erilaisia käsitöitä. Tapahtumaan rakennetaan myös anniskelualue, jossa pääsee maistelemaan paikallista osaamista.

Ruuan lisäksi Karjalan Kurmeessa voi nauttia kulttuurista. Iltojen päättähtinä esiintyvät **Diandra** ja Aikakone, joiden lisäksi ohjelmassa on muun muassa lastenmusiikkia, katusanssia, salsaa, räppiä ja puhallinorkesterin rytmejä. Lavan ohjelman juontaa **Sami Kuronen**. Aamupäivisin Vapaudenpuistossa on ohjelmaa lapsille ja perheille. Luvassa on muun muassa runotyöpaja, kasvomaalausta, pelleilyä sekä tanssivia lukuhetkiä.

Karjalan Kurmee Kauppatorilla 30.6.–1.7. Vapaa pääsy. Koko ohjelma ja aikataulut osoitteessa unelmavuosi.fi/karjalan-kurmee. Minna Valosen vinkit torin kesään voit lukea sivulta 5.

Joensuu täynnä kesätekemistä lapsille ja nuorille

Lasten ja nuorten ei tarvitse purra koko kesää heinäkkortta, vaan he voivat osallistua monenlaiseen ohjattuun kesätekemiseen.

Kaupungin nuorisopalvelut järjestää omaa ohjelmaa ala- ja yläkoululaisille. Alakoululaisille on maksutonta, ohjattua tekemistä niin nuorisotaloilla, rannoilla kuin koulujen pihoilla eri puolilla Joensuuta. Erillistä ilmoittautumista ei tarvita ja päivien ohjelma vaihtelee. Selaa tekemistä junnuille sivustolla harrastuskalenteri.fi.

Yksi huippu menovinkki 3.–6.-luokkalaisille on Nepenmäen koululla tiistaista torstaihin 13.–15. kesäkuuta järjestettävä Reissupassi maailmojen ääriin -lomakerho. Kerho kokoontuu päivittäin kello 10–14 ja sen järjestävät yhteistyössä Joensuun nuorisopalvelut ja Vaarakirjastot. Ilmoittautumista ei tarvita, mutta omat eväät kannattaa ottaa mukaan.

Toinen oiva vinkki vie Niittyлахteen rannalle, jossa vietetään yhdessä kesäpäiviä heti ensimmäisellä lomaviikolla ti–ke 6.–7. kesäkuuta kello 10–14.

Nuokkarit ja leirit kutsuvat yläkoululaisia

Nuorisokeskus Whisper Iso Myyssä on tänä kesänä auki koko kesän yhtä viikkoa lukuun ottamatta (kiinni 13.–17. heinäkuuta).

Yläkoululaisille on tarjolla myös nuorten iltoja, torinuokkaria, retkiä ja muuta kesäistä toimintaa ympäri Joensuuta. Leirivinkkinä Kolovesileiri 27.–30. kesäkuuta 13–16-vuotiaille. Ilmoittautuminen 13.6. mennessä osoitteessa

bit.ly/kolovesileiri.

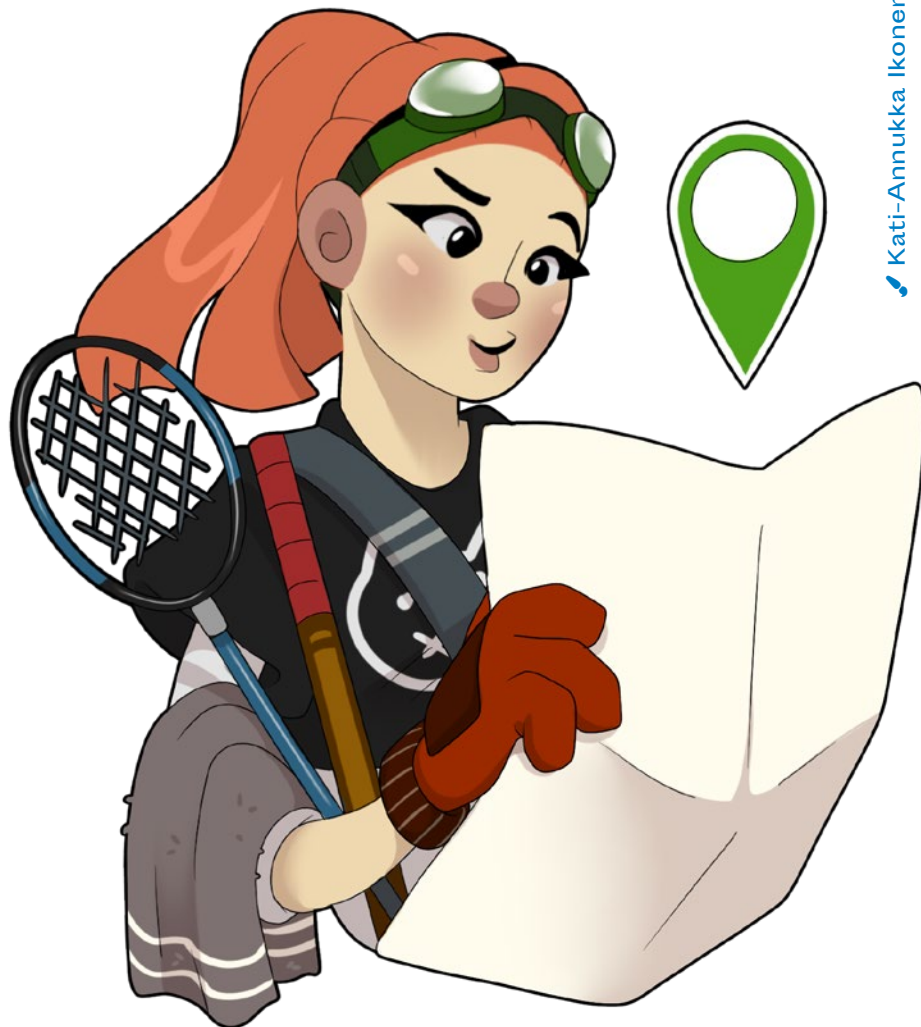
Ajantasaiset tiedot nuorisotilojen tapahtumista löytyvät talojen omista somekanavista.

Kansalaisopiston leireillä taidetta ja robotteja

Myös kansalaisopiston päiväleirit tarjoavat monipuolista ja innostavaa tekemistä kuva- ja sanataiteen, teatterin ja robottien parissa. Leirejä järjestetään muun muassa kouluilla, Opistotalolla ja Pekkalan kartanolla. Tarkemmat tiedot osoitteessa uusi.opistopalvelut.fi/joensuu.

Pienille ohjelmaa leikkikentillä

Lapsille järjestetään avointa leikkikenttätöimintää Louhiojan, Karhunmäen ja Niittyлахden koulujen alueilla sekä Kissamäen päiväkodin pihalla 5.–22. kesäkuuta ma–pe

Kati-Annukka Ikonen

kello 9–14.30. Toiminta on suunnattu 4–10-vuotiaille. Yli neljävuotiaan voi jättää kentälle ilman omaa valvojaa, sitä nuoremmilla on oltava huoltaja mukana. Lisätietoa: joensuu.fi/avoin-varhaiskasvatus-ja-leikkikenttatoiminta.

Sinkkolan eläimet odottavat rapsuttelijoita

Monen kesäsuosikki on Sinkkolan kotieläinpiha, matalan kynnyksen vapaa-ajanviettopaikka koko perheelle. Eläinten rapsuttelun lisäksi voi käydä kesäteatterissa, juoda kupin kahvia kesäkahviossa, askarrella pajassa ja osallistua tapahtumiin.

Pihaan on vapaa pääsy. Sinkkola on osoitteessa Pesolantie 2.

Kesäpassilla jäätelölle

Alakoululaiset saavat Sinkkolan kotieläinpihasta jätskin tai mehujään, jos he keräävät kolme leimaa eri kesätoiminnoista Kesäpassiin. Passin saa Kesäesitteestä, joka on jaettu oppilaille kouluissa. Passeja on jaossa rajallinen määrä myös kirjastoissa, Sinkkolassa ja Carelicumissa.

Harrastuskalenteri.fi

Harrastuskalenterista näkee kerralla paitsi kaupungin, myös useiden järjestöjen ja muiden toimijoiden kerhot, retket, leirit ja muut lapsille ja nuorille tarjolla olevat puuhut. Hakutuloksia voi rajata alueen ja osallistujan iän mukaan.

Erityisen iloinen puistosuunnittelija Paula Lamminsalo on remontissa siitä, että Kuhasalon käyttäjäkunta on entisestään laajentunut.

Kuhasalo on kaikkien aarre

 Jatta Rautanen Tommi Rautio

Kuhasalo on ollut jo vuosikymmeniä yksi joensuulaisten suosikkiulkoilukohteista. Sen kalliorannat, huikea järvenselkä ja ulkoilupolut satumetsätunnelmassa ovat monelle vakiokohde virkistykseen ja ulkoiluun.

Toukokuisena arki-aamuna Kuhasalossa tulijaa tervehtii hurmaavan vihreä luonto ja taidokas lintujen laulukonsertti. Jo päivän aluksi parkissa on kymmenisen autoa, mutta kaikki kulkijat ovat solahtaneet Kuhasalon vehreyteen kukin taholleen.

Pari vuotta sitten Kuhasalo remontointiin varsin perusteellisesti, kun vilkkaan käytön jäljiltä polut ja näkyviin tulleet puiden juuret alkoivat kaivata apua. Kunnan tulipaikkojakin oli kysely ja vessaa toivottu. Parempi tie perille ja enemmän parkkipaikkoja olivat myös kiikarissa.

Esteetön ja silti yhtä monipuolinen kuin aiemmin

Kuhasalon remonttitarvetta kartoitettiin kävellen ja eniten kuluneet reitit näkyivät selvästi. Remontissa ei haluttu kuitenkaan korjata vain pieniä polkuja tai leventää osin huonosti palvelleita pitkospuita, vaan yhdeksi tavoitteeksi remontille otettiin esteettömyys.

– Kuhasalosta haluttiin paikka, jossa mahdollisimman moni joensuulainen voi saada aidon luontokokemuksen, kertoo puistosuunnittelija **Paula Lamminsalo**.

Kuhasalo määritellään ”vaativan esteettömäksi”. Osa poluista on pinnoitettu ja levennetty niin, että niillä voi kulkea esimerkiksi pyörätuolilla tai avustajan kanssa.

Silti vain yksittäisiä isoja puita piti kaataa ja pieniä puita on jätetty maapuiksi, kodiksi monille eliöille.

Polkujen pinnat ovat nyt pari vuotta remontin jälkeen saaneet vielä painua ja kovettua, joten liikkuminen on entistä vaivattomampaa. Esteettömyys on huomioitu myös muun muassa tulipaikoilla, jotka ovat normaalia korkeampia ja näin ollen useammalle helppoja hyödyntää.

– Tulipaikat löysivät remontissa paikkansa sinne, missä ihmiset näyttivät pitäneen aiemmin omia epävirallisia nuotioitaan, Lamminsalo kertoo.

Vaikka Kuhasalon poluista osa on nyt sorapäällysteisiä levennettyjä, sen metsässä risteilee edelleen myös paljon kapeita, rakentamattomia polkuja. Jokainen löytää sieltä varmasti toiveidensa mukaisen ulkoilureitin.

Helppo tulla – vain melontalaituri puuttuu

Kuhasaloon oli jo ennen remonttia aiempaa helpompi tulla jokivarren pyörätien ja lähialueiden paremman katuverkon ansiosta. Pyörällä Kuhasaloon hurauttaa keskustasta 10 minuutissa ja autolla perille pääsee mistä vaan.

Paula Lamminsalo hoksauttaa, ettei Kuhasalo olekaan pelkkä käyntikohde, vaan luontoelämyksen voi aloittaa vaikkapa jo Penttilästä.

Kuhasalossa on selkeät kyltit jokaisessa polkujen risteyksessä. Paluureitti parkkipaikalle on merkitty aina.

Katettu pyöräteline on lammasaitauksen vieressä.

Hädänkään ei tarvitse olla kädessä, vaan parkkipaikan kupeesta löytyy vesivessa.

– Penttilään rakennetaan nyt puolen kilometrin pituista virkistyspolun pätkää, joten pyörällä tai jalan Kuhasaloon tulevat voivat aloittaa luontokokemuksen jo sieltä.

Ja olipa kulkupeli millainen vain, nyt sille löytyy Kuhasalosta jämäkkä, turvallinen teline parkkipaikan reunalta. Sieltä vesivessan lähistöltä.

– Täällä on huomioitu niin kuorma- ja kolmipyörä kuin perus-Jopojen pysäköinti. Se vähän harmittaa, että melontalaituriin eivät enää remonttirahat riittäneet.

Iso remontti suht harvinaista herkkua

Remontti toi huikean parannuksen jo aiemmin ihanaan Kuhasaloon. Tämän kaliiperin kunnostuksia ei Joensuun puistoille ja lähivirkistyspaikoille kuitenkaan tehdä usein.

Kuhasalon remontti maksoi 300 000 euroa ja puolet siitä maksoi valtio, kun työlle saatiin koronakriisiin liittyntä lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämisavustusta. Jotain hyvää koronastakin.

Kuhasalon virkistysalue

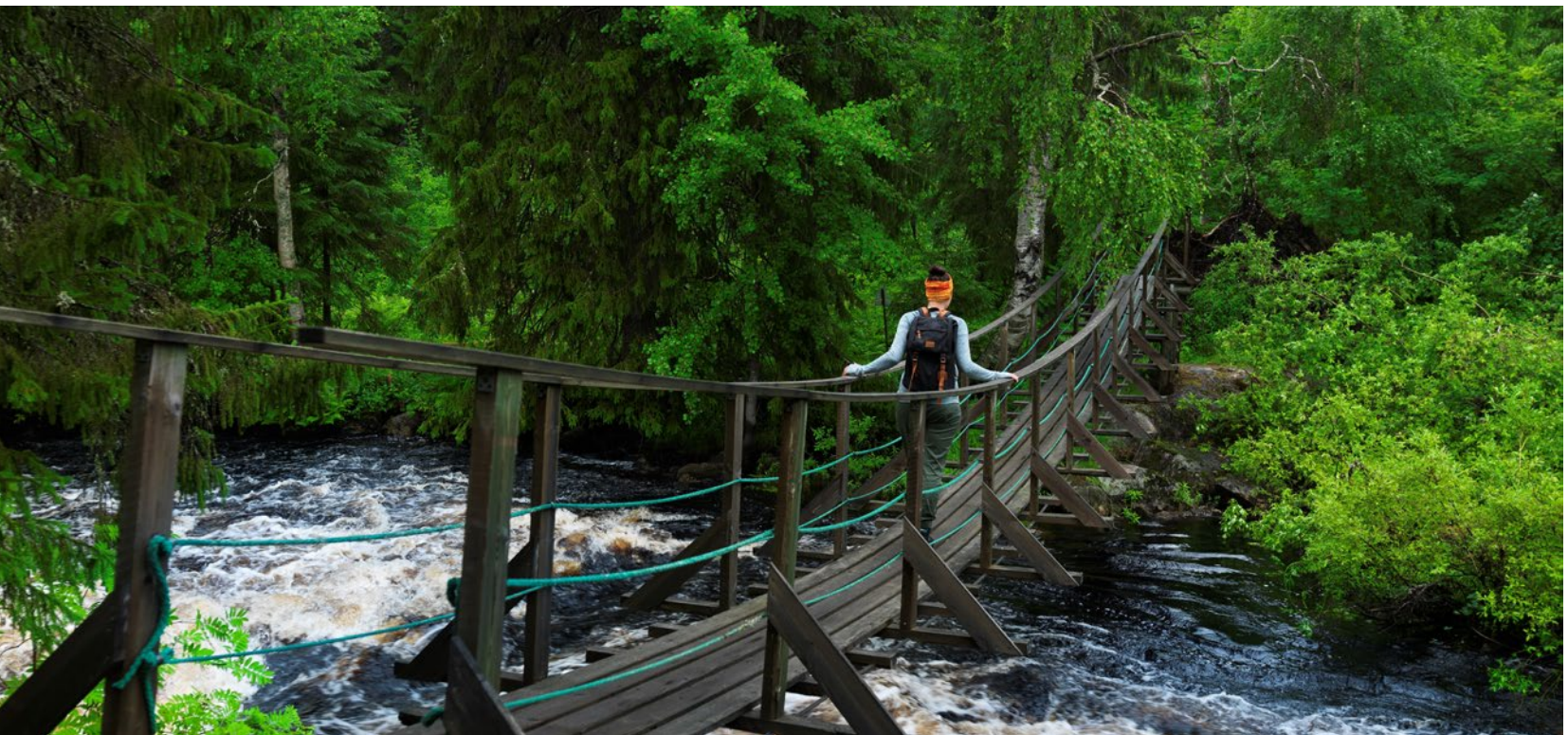
Kukkosensaari 5

- 3 km Kauppatorilta
- 3 km esteettömiä polkuja
- rakentamaton polkuverkosto
- 6 tulipaikkaa
- piknik-pöytiä
- inva-varusteltu wc
- jätteen kierrätyspiste
- P-paikat pyörille ja autoille
- halkohäkissä polttopuita
- tulossa: kiila puiden halkomiseen
- kesälampaita

Lisätietoa ja kartta: joensuu.fi/luontopolut

Viisi veikeintä reittiä retkeilyyn

Joensuu on retkeilijän paratiisi. Päiväretkikohteita taukopaikkoineen löytyy ympäri kaupunkia – pidemmät reitit sijaitsevat Enossa, Uimaharjussa, Kiihtelysvaarassa ja Tuupovaarassa. Reiteillä tutustut niin pohjoiskarjalaisiin vaaramaisemiin kuin komeisiin koskiinkin. Osa reiteistä on myös esteettömiä. Tällä sivulla esittelemme viisi valintaa reittien joukosta.

Janne Käyhkö

Ala-Koitajoen retkeilyreitti – monipuolinen kohde kaikenikäisille

- 16 km Pamilonkoskelta Hiisikoskelle
- Esittelee alueen ainutlaatuista erämaaluontoa, myös uitto- ja tukkilaisperinne näkyy
- Alueella myös vanhassa suojelumetsässä kiertävä Pamilonkosken luontopolku
- Pamilonkosken tulipaikka rakennettu esteettömäksi
- Erämainen ja hienoja jokimaisemia

Kalliojärven kierros – jylhät maisemat lyhyellä reitillä

- 3,5 km nimensä mukaisesti rotkomaisen Kalliojärven ympäri
- Polun varrella jyhkeitä kalliojyrkänkaita, suomaastoa ja komeita kuusi- ja mäntymetsiä
- Polku merkitty maastoon sinisillä merkeillä
- Korkeimpien jyrkänteiden päällä kulkua turvaavat kaiteet
- Reitin varrella yksi tulipaikka laavuineen

Kaltimon kierto – seitsemän vaaran reitti vaativaan makuun

- 25 km Enon kirkonkylän tuntumassa sijaitsevan Kaltimonjärven ympäri, nousee seitsemän vaaran päälle

- Reitin korkein kohta Mustavaara 268 m
- Useassa kohdassa makeat maisemat
- Reitin varrella kaksi laavaa: Loirassa ja Suppuranlammen rannalla
- Reitti kesällä heinästä tukkoinen: paras aika kiertää reitti toukokuu–kesäkuun alku, tai syys–lokakuu

Elovaaran luontopolut – hyväkulkuiset ja perheille sopiva syvien supprien maastossa

- 4 km, kaksi reittiä: Luontopolku ja Harjupolku
- Luontopolku 1,5 km, merkitty maastoon opastein ja keltaisilla maalauksilla
- Reitin varrella laavu, tulipaikka ja käymälä
- Saniais- ja lehtokorpia sekä jyrkänkaita ja niiden alusmetsiä
- Harjupolku 2,5 km, kulkee pääosin harjanteilla, merkitty maastoon opastein ja punaisilla maalauksilla
- Hienot näköalat supprien pohjille varsinkin keväisin, kun puissa ei lehtiä
- Reitin varrella taukopaikka, jossa esteettömät avokota, tulipaikka ja käymälä
- Kaupunki tuo polttopuut taukopaikoille

Vekaruksen luontopolku – lyhyellä matkalla kolme koskea

- 2 km Vekaruksen alueella
- Lyhydestään huolimatta tarjoaa paljon nähtävää, esimerkiksi kolme koskea
- Merkattu oranssein maalauksin, paikoitellen pohja kivikkoinen, mutta kuljettavissa
- Polun varrella kota ja kaksi laavaa nuotiopaikkoineen, kaupunki tuo polttopuut
- Ensimmäiselle kodalle asti polku esteetön

Luontopolut:

joensuu.fi/luontopolut

Retkeilyreitit:

joensuu.fi/retkeilyreitit

Lisää pörriäisiä pihoille ja parvekkeille

Luonnon monimuotoisuutta voi vaalia helpoilla keinoilla omalla pihallaan – ja vaikka parvekkeella.

Oletko jo kuullut puhuttavan lahoppuutarhoista tai risuaidoista? Uudet tuulet kaupungin viheralueiden kunnossapidossa liittyvät kuntien pyrkimyksiin hillitä käynnissä olevaa luontokatoa.

Myös sinä voit omilla toimillasi lisätä luonnon monimuotoisuutta oman tai taloyhtiön pihan ja parvekkeen avulla.

Joensuun kaupunki järjesti viime kesänä kyselyn luonnon monimuotoisuudesta, pihoista ja vapaaehtoisuudesta. Luonnon monimuotoisuuden huomioimista omilla ja taloyhtiöiden pihoilla pitää tärkeänä 85 prosenttia vastaajista ja parvekkeilla reilut 60.

– Luvut ovat mukavan korkeat! Pihojen ja parvekkeiden luonnon monimuotoisuutta ja esimerkiksi pölyttäjähönteisten selviämistä ja elinympäristön laajenemista pystyy auttamaan hyvin yksinkertaisillakin toimilla, kertoo tutkimuksen toteuttanut Joensuun kaupungin puistosuunnittelija **Paula Lamminsalo**.

Ole laiska – autat pörriäisiä

Jos pihalla on nurmialuetta, helpoin yksittäinen luontoa hellivä työ on jättää työtä tekemättä! Joillakin alueilla voi jättää nurmea leikkaamatta ja antaa ruohovartisten kasvien kukkia ja tehdä siemeniä.

Pihan monimuotoisuutta voi tukea myös lisäämällä kukkivia puita ja pensaita tai tuomalla pihalle linnunpönttöjä, hyönteishotelleja ja risuaitoja.

– Parvekkeilla pölyttäjähönteisten elinoloja parantavat hyönteishotellit ja koko kesäkauden kukkivat kasvit. Ja parvekelasit pitäisi myös muistaa pitää auki, Lamminsalo vinkkaa.

Sopivia lajeja parvekeistutuksiin löytyy helposti netistä esimerkiksi hakusanoilla pölyttäjähönteiset ja parveke.

Tee pihasi risuista aita

Risut ja muut puutarhajätteet tulee kuljettaa eroteltuna Kontiosuon jätekeskukseen, jollei hyödynnä näitä oivia materiaaleja omassa pihassaan.

Haravointijätteet on helppo kompostoida ja oksat voi hakettaa pihapensaiden ja -puiden katemateriaaliksi.

Risuille ja oksille voi olla paikka sellaisenaankin osana monimuotoista pihaa erilaisissa risuaidoissa. Isompia aitoja voi täyttää useana vuonna, kun risuaines saadaan pikkuhiljaa painumaan kasaan.

Risut ja oksat toimivat monien eliöiden levähtämis-, pesintä- ja talvehtimispaikkoina. Aitoihin voi lisätä järeämpääkin puuta lahoppuusta hyötyville eliöille.

– Risuaidoista voivat tosin pitää myös talvehtivat etanat. Siksi aitoja ei kannatta sijoittaa ihan siihen koti-puutarhan viereen, huomauttaa Lamminsalo.

Kukkilinnunpuisto vaalii monimuotoista kaupunkiluontoa

Joensuun keskusta-alueelle on suunnitteilla uusi puistokokonaisuus. Puistosta halutaan matalan kynnyksen ajanviettopaikka eri ikäisille kaupunkilaisille ja matkailijoille. Sinne rakennetaan muun muassa uusia niittyjä ja esteettömät näköalatasanteet.

Sitowise

Nykyisen Koivuniemenpuiston alueelle on suunniteltu 8,5 hehtaarin puisto-alue, joka on saanut hankkeen edetessä nimen Kukkilinnunpuisto. Nimi on juontanut juurensa karjalaisesta myytisestä linnusta, jota pidetään valon, rakkauden ja onnen symbolina.

Tärkeää virkistys ja luonnon monimuotoisuus

Puistoa suunnitellessa tärkeää on ollut lisätä virkistysmahdollisuuksia ja edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Alueelle on suunnitteilla istuskelun ja oleskelun paikkoja, kuten kaksi esteetöntä näköalatasanetta ja puistopenkkejä.

Koivuniemenpuiston rannassa kulkeva kapea polku kunnostetaan helppokulkuisemmaksi ja jokiveden kuluttamaa pengertä vahvistetaan.

Puistoon uusia niittyjä – ja pörräisille lahopuita

Luonnon monimuotoisuuden lisääminen tässä puistossa tarkoittaa muun

muassa kaupungin ensimmäisten uusniittyjen rakentamista.

– Koivuniemenpuistossa on nykyään paljon nurmialuetta, mutta kukkivia kasveja ja eri lajeja on vain vähän. Rakennettavat uusniityt edistävät erityisesti pölyttäjien elinoloja, kertoo kaupungin puistosuunnittelija **Paula Lamminsalo**.

Puistoon on tulossa erityyppisiä niittyjä kasvuoloista riippuen. Kulkureittien varsille tulee matalampia niittykasveja, muun muassa ahomansikkaa, piharatamoa ja valkoapilaa. Matalia niittyjä reunustavat korkeamat perhosniityt, jossa on paljon kukkivia perennoja ja luonnonkasveja, kuten varjoliljoja, peurankelloja ja palavarakkautta.

Puistoon tulevat niittykasvit eivät ole heti ensimmäisenä vuonna loistossaan, joten alueelle istutetaan myös yksivuotisia kukkivia kasveja, kuten hunajakukkia ja ruiskaunokkia.

Niittyjen lisäksi luonnon monimuotoisuutta lisätään maalahopuilla.

Lahopuut toimivat lukuisien eliöiden, kuten kääpien, sienten ja hyönteisten elinympäristönä.

Ensimmäisen osan rakentaminen alkaa tänä kesänä

Kukkilinnunpuisto on jaettu neljään osa-alueeseen, joista ensimmäisen rakentaminen on tarkoitus käynnistyä tänä kesänä. Ensimmäinen alue on kooltaan kaksi hehtaaria ja se on nykyisen pyörätien ja rannan välissä. Itse Kukkilintu näkyy muun muassa pyöräteiden varsille rakennettavissa nelimetrisissä porttikaarissa.

Puisto rakennetaan alueelle jatkamaan vuonna 2014 käynnistettyä symmetrisen kaupungin visiota.

Puistosta voit lukea lisää osoitteessa

joensuu.fi/kukkilinnunpuisto.

Kädet multa omalla palstalla

Kalakeittoon itse viljelty perunat ja porkkanat, sekaan itse kasvatettua tilliä ja kylkeen oman maan raikas salaatti – tällaista leppoisaa pienen mittakaavan viljelyä voi harrastaa Joensuussa oman pihan lisäksi viidellä eri viljelypalstalla.

© Tommi Rautio

Joensuun 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja Tiina Hintikka toivottaa kaikki tervetulleiksi viherpeukaloimaan ja multasormeilemaan.

Viljelypalstoja löytyy lähiluonnostamme viidestä eri kaupunginosasta: Utrasta, Mutalasta, Hukanhaudalta, Pilkosta ja Marjalasta. Palstat ovat noin 100–150 neliön kokoisia maa-alueita, joiden vuokraamisesta huolehtii 4H-yhdistys.

– Eniten palstoilla kasvatetaan hyötykasveja, kuten perunaa, vihanneksia, yrttejä ja marjoja. Osa kasvattaa harrastuksen ilosta, mutta osa ihan tarkoituksella ruoaksi talven ajaksi, jos säilytystilat sen vaan mahdollistavat, kertoo Joensuun 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Tiina Hintikka**.

Palstoja on yhteensä 450, niistä on varattuna noin 280. Palstoja voi vuokrata kuka tahansa ja niille on hyvät kulkuyhteydet niin omalla autolla kuin myös bussilla.

Viljelijöistä vajaan pari sataa on harrastanut viljelyä useita vuosia.

– Toiminta on tarjonnut harrastuksen kautta yhteisöllisyyttä ja mahdollisuutta tavata muita puutarhanhoitajia kiinnostuneita, joiden kanssa jakaa kokemuksia, Hintikka kertoo.

Viljelypalstalla puuhailu on myös mukava tapa liikkua ulkona. Palstalla tehdään fyysisiä töitä, kuten kaivetaan ja kastellaan maata, mikä antaa

keholle hyvää liikuntaa. Toiminta sopii kaikenikäisille ja -tasoisille puutarhureille.

Uudet viljelijät otetaan ilolla vastaan

Uusia viljelijöitä aloittaa vuosittain vajaan 20, mutta tänä vuonna uusia viherpeukaloita on ilmaantunut tähän mennessä jo peräti yli 50. Uusi väki otetaan palstoilla mielellään vastaan – viljelyistä ja huolenpidossa olevista palstoista on iloa kaikille.

Tänä keväänä uusia, aloittavia viljelijöitä on ennätysmäärä. Yleisimmät viljelyn päättymisen syyt taas ovat olleet ikääntyminen tai se, ettei vapaa-aika riittänytkaan viljelyhommiin.

– Jos viljelystä haluaa oppia muuten kuin ihan vaan multa sukeltamalla, viljelyyn ja puutarhanhoitoon liittyviä kursseja tarjoavat esimerkiksi Martat, Puutarhayhdistykset, kansalaisopisto ja Maaseudun sivistysliitto, Hintikka vinkkaa.

4H-yhdistys toivoo palstoille rohkeasti mukaan lisää perheitä yhteisen harrastuksen pariin.

Hintikka toteaa viljelyn olevan mainio paikka oppia ja saada kokemuksia kasvien kasvatuksesta ja luonnosta.

– Siellä voi istuttaa, kastella, kitkeä, tehdä tarkistuskäyntejä, tehdä askarteluja – ja tietenkin korjata sadon.

Puutarhailu onnistuu myös mökkeillen

Viljelypalstojen lisäksi Joensuun kaupungilla on siirtolapuutarhapalstoja Linnunlahdella ja Utrassa. Näille palstoille pitää rakentaa mökki ja tontteja on muutamia vapaana. Lisätiedot: **joensuu.fi/siirtolapuutarha-ja-viljelypalstat** tai puhelimitse numerosta **050 574 6974**.

Palstojen vuosihinnat

- Hukanhauta: 35 eur
- Marjala: 25 eur
- Mutala: 25 eur
- Pilkkko: 35 eur
- Utra: 50 eur

Varaa palsta:

- joensuu.4h.fi/toiminta/viljelypalstat
- puh. 040 731 9701

Niinivaaran maisema muutoksessa

Niinivaaran maamerkinä tunnettu vesitorni on tullut käyttökänsä päähän ja korvataan uudella. Alueen ilme on muutenkin muutoksessa.

Tommi Rautio

Uusi torni rakennetaan vanhan tornin viereen samalle tontille.

Niinivaaran laella seisova, vuonna 1957 rakennettu vesitorni on tullut käyttökänsä päähän. Rakennusta on saneerattu 1980- ja 2000-luvuilla, mutta nyt vanhan tornin korjaustoimet osoittautuivat niin laajoiksi ja kalliiksi, että kokonaan uuden rakentaminen on järkevämpää. Uuden vesitornin hankesuunnitelma laadittiin vuonna 2019 ja ensi vuonna Niinivaara saa uuden maamerkin.

Kaupunkikuvallisesti merkittävä kohde

Niinivaaran laki puistoineen kuuluu arkkitehti **Bertel Jungin** vuonna 1923

laatimaan asemakaavan ja akselisomitelmaan, jonka muodostivat vanha vesisäiliö, kirkko ja väylä puutarhatonttien välistä Tiaisenkadulle asti. Niinivaaranpuisto oli aikoinaan tärkeä kyläläisten huvittelualue, jossa järjestettiin tansseja, laskettiin mäkeä ja hiihrettiin.

Kohteen maisemallinen arvo on huomioitu alusta alkaen myös uuden vesitornin suunnittelussa.

– Torni on kaupunkikuvallisesti merkittävä, ja tämä on toiminut suunnittelun lähtökohdana. Uuden vesitornin on suunnitellut paikallinen arkkitehti **Martti Aittapelto** arkki-

tehtötoimisto Arcadia Oy:stä. Martti aloitti visioinnin vuonna 2020 ja päädyimme lopulta vanhasta tornista selkeästi poikkeavaan muotoon, toteaa Joensuun Veden johtaja **Juha Lemmetyinen**.

Uusi uniikki torni

Uusi torni rakennetaan vanhan tornin viereen samalle tontille. Tornin on määrä olla käytössä loppukesästä 2024. Vanha ja uusi torni toimivat hetken rinnatusten, kunnes uuden tornin toiminta on varmistettu. Vanha torni katoaa Niinivaaran silhuetista näillä näkymin vuoden päästä syksyllä.

Vanha betonikuutio saa rinnalleen sorjan sylinterinmuotoisen rakennuksen, jonka alaosan verhoilu kiinnittyy maahan juurakon lailla.

Vesitornin julkisivuun suunniteltu rei'itetty alumiinilevy mahdollistaa taustavalaisun tai hillityt valaistustehosteet.

Uuden tornin ulkoasu on ilmava. Vanha betonikuutio saa rinnalleen sorjan sylinterinmuotoisen rakennuksen, jonka alaosan verhoilu kiinnittyy maahan juurakon lailla.

Torni sulautuu hyvin ympäristöönsä. Uuden vesitornin julkisivuun on suunniteltu alumiinilevyä, jossa on reikien muodostamia kuvioita. Levy mahdollistaa taustavalaisun tai hillityt valaistustehosteet.

– Julkisivumalli ja kuviointi ovat täysin uniikkeja ja tehty vain tätä tornia varten. Koska tornin lähellä on asutusta, suunniteltu valaistus ei ole

häiritsevä tai vilkkuva. Jos valaistus aiheuttaa vähänkin häiriötä, voi sen sulkea tai himmentää valaisutehoa, Lemmetyinen valottaa.

Kriittinen kohde

Niinivaaran vesitorni on osa Joensuun suurinta veden jakelun verkostopiiriä, johon kuuluvat kantakaupungin lisäksi Hammaslahden ja Kiihtelysvaaran alueet. Uudella, tilavuudeltaan 2 300 kuutiometrin tornilla on merkittävä tehtävä vedenpaineen vaihteluiden tasauksessa ja tarvittaessa se toimii myös varmuusvarastona. Uusi

torni on vanhaa toimintavarmempi ja sen prosessitekniikka varmistaa entistä paremmin hyvälaatuisen talousveden jakelun kaikissa tilanteissa, myös poikkeusoloissa.

– Vanha torni piti tyhjentää kokonaan huollon ajaksi, mikä aiheutti riskin vedenjakelussa. Uudessa on kaksi erillistä allastilaa, jolloin huolto ei aiheuta katkoksia vedenkuluttajille. Torni palvelee häiriö- ja poikkeustilanteissa myös kriittisesti tärkeitä käyttäjiä kuten sairaalaa ja elintarviketeollisuutta, Lemmetyinen tähdentää.

Sairaalan viereen asuintaloja

Uuden vesitornin lisäksi Niinivaaran ulkoasu uudistuu Tikkamäentien asemakaavan muutoksen myötä. Kaava koskee vuonna 2012 lakkautetun Juhanalan koulun ympäristöä keskussairaalaan vastapäätä.

Toukokuussa lainvoiman saanut kaava mahdollistaa seitsemänkerroksen

asuin kerrostalojen rakentamisen tyhjilleen jääneen koulurakennuksen tilalle.

Sairaalan ympäristö kuuluu seudullisesti ja maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Keskussairaalan lisäksi alueen arvokkaita rakennuksia ovat muun muassa

vuonna 1960 valmistunut Pielisen suun kirkko sekä Tikkamäentien ja Huvilakadun 1940–50-luvuilla rakennetut rautatietalot.

Kirkon vieressä Niinivaaranpuistossa sijaitseva, vuonna 1927 rakennettu vesisäiliö esitetään kaavassa suojeltavaksi.

Työmaat ovat turvallisuuspalapelejä

Joensuun kaupunki on muuttunut tiuhaan tahtiin, eri puolilla rakennetaan, korjataan ja parannetaan. Tämä on vaikuttanut joensuulaisten elämään merkittävästi ja muutokset tulevat jatkumaan – niin hyvässä kuin pahassakin.

 Laura Koskela, yhdyskuntainsinööri Tommi Rautio

Yhdyskuntainsinööri Laura Koskelan tärkeimpiä tehtäviä on pitää kaikki turvassa työmaiden tiimellyksessä.

Minä näen työmaissa paljon mahdollisuuksia ja haluankin avata tätä mahdollisuuksien maailmaa, jotta tekin näkisitte ne monivivahteiset palapelin palat, joita kaupunki täällä viranomaisen näkökulmasta sovittelee paikoilleen.

Ennen kuin pääsemme työmaalle asti, on valmistelu vaatinut useita tunteja suunnittelua, palavereita, kilpailutusta, työkoneiden ja työntekijöiden varausta, lupia sekä erilaista yhteensovittamista.

Minun työpöydälleni työmaa ilmestyy siinä vaiheessa, kun päätös työstä on tehty. Tarkastan työmaan liikennejärjestelyt ja aluevaraukset ja tehtäväni on huomioida, että työn voi tehdä turvallisesti kaikkien käyttäjien näkökulmasta: työmaalla työskentelijöiden tulee voida tehdä työt turvallisesti, kävelijöiden ja pyöräilijöiden tulee päästä ohittamaan työmaa turvallisesti ja autoilijoiden tulee myös päästä turvallisesti perille määränpäähensä.

Huomioitava erilaiset liikkujat – ja neljä vuodenaikaa

On monta erilaista ryhmää, joiden intressit kulkemisen suhteen eivät usein

kohtaa. Näiden ryhmien sisällä on vielä paljon erilaisia käyttäjiä, joiden halut ja tarpeet ovat harvoin samanlaisia.

Esimerkiksi kevyt liikenne niputtaa yhteen vanhukset, lapset, näkö- ja liikuntarajoitteiset, lautaillijat, pyöräilijät ja kävelijät. Autoilijoihin taas kuuluvat niin henkilöajoneuvojen kuljettajat, moottoripyöräilijät, linja-autoliikenne, raskaan kaluston kuljettajat kuin monet muut kulkuneuvot kuljettajineen.

Työmaalla työskennellään koneissa, jalkaisin lapion varressa ja on työmaalle menevää sekä poistuvaa liikennettä. Työmaan vaikutusalueella on myös yrityksiä, joiden päivittäiseen toimintaan työmaa vaikuttaa.

On siis monenmoista käyttäjää, joilla on yksi yhteinen nimittäjä taustalla: he ovat kaikki ihmisiä. Ja kun on ihminen kyseessä, tekemisiämme ohjaavat erilaiset halut, toiveet ja toimintakyky. Ei ole sanottua, että yhden ratkaisu miellyttäisi toista. Tämän päälle vielä suomalainen vuodenaikojen vaihtelu, lunta tulee, on pimeää, märkää ja liukasta.

Minun tehtäväni on ottaa huomioon kaikki käyttäjät vuodenaikasta

riippumatta – tehtäväni on pitää kaikki turvassa.

Kulkua rajoitetaan vain, jos muuten ei olisi turvallista

Kun työmaa sulkee väylän toiselta käyttäjältä, työtä ei ole voitu tehdä millään muulla tavalla turvallisesti. Minun tehtäväni on myös varmistaa, ettei väyliä suljettaisi turhaan, mikä taas voi sapettaa työmaata ymmärrettävistä syistä – väylän sulkua kun nopeuttaisi työtä.

Kevyelle liikenteelle kaavailtu kiertoreitti ei kuitenkaan välttämättä sovellu kävelijöille, koska reitti voi olla liian kapea tai pitkä. Autoilijoiden väliaikainen reitti taas voi viedä kauaskin siitä suunnitellusta ekonominen ajelun reitiltä.

On siis melkoinen säveltäminen täällä pöydän takana, jotta nämä kaikki soinnut saadaan kuuluumaan kauniina, ilman sävelvirheitä. Ja näiltä virheilta harvemmin välttyy.

Liikennemerkit tunnetaan melko kehnosti

Ihmiset myös tuntevat ja noudattavat liikennemerkkejä keskimääräisesti melko kehnosti. Työssäni joudun päivittäin kouluttamaan työmaan henkilöstöä oikeista liikennemerkeistä ja niiden käytöstä. Opetan liikennemerkkien noudattamista päivittäin myös asukkaille. Lisäksi lainsäädäntö muuttuu ja sen perässä tulee pysyä.

Eipähän siis ole ihme, että työmaalla ja sen ympäristössä tapahtuu yhteentörmäyksiä – kuvaannollisesti yleensä, onneksi.

Toivoisin kaikkien käyttäjien muistavan, että lähtökohtaisesti meistä kukaan ei tahdo toiselle pahaa. Liikenteen solmukohdissa on yleensä kyse tietämättömyydestä ja niistä meidän ihmisten erilaisista tarpeista. Yhdessä voimme oppia ja kehittyä tässäkin. Tärkein tavoite on kuitenkin se, että sinä olisit turvassa.

Parenting in a new country can be challenging – and it's okay

Moving to a new country is always a big life change and it affects the whole family. According to The Family Federation of Finland, the problems with family circumstances are tied to integration and vice versa: the possible problems with integrating to a new country might reflect on parenting and families. It's crucial that families have support in the changing life situations.

 Kaisu Pykkänen ja Henni Pekkarinen Henni Pekkarinen

International House Joensuu helps immigrants with questions related to settling in and integration. Many clients have families and questions about family life in Finland. Families might struggle finding their way of parenting between different cultures.

For many the Finnish climate and changing seasons are a strange thing and newcomers might wonder how to dress a child properly for day-care for each season and whether it really is a common thing to let your baby sleep outside.

Also in the Finnish rather individualistic culture, there are many things that might seem a little strange and stir up a discussion amongst parents, like the early independency of the children compared to many other cultures.

Multicultural parenting groups have been popular

International House Joensuu has been developing services for immigrant families to help with their integration. In city of Oulu they've organized multicultural parenting groups and the same activity has now been launched in Joensuu.

The idea is to offer immigrant families a safe place to discuss topics in their own language. Topics such as how to support the child's bilingualism and the formation of the child's cultural identity, how to protect children from the risks of the Internet and what kind of support and services the city of Joensuu offers for families.

– It's also a great way to get to know other parents in the same situations and find peer support, says Project Coordinator Henni Pekkarinen from International House Joensuu.

In Joensuu there have been two Arabic groups so far. In the future, the aim is to arrange parenting groups in other languages too.

– The Multicultural Parenting group has been popular among the immigrant families and there's a need for activities like this. It's been great to see, how we have managed to create a safe place for parents to discuss parenthood with other parents, says groups advisor in charge and integra-

Kaisu Pykkänen is happy they've been able to create a safe place for parents to discuss parenthood and find peer support.

tion advisor **Kaisu Pykkänen** from International House Joensuu.

The group has gained positive feedback from the participants, and they've said they hope every immigrant family could attend.

Pykkänen has also gotten familiar with a working method called *Perhe yhtenäiseksi* ("Make families whole"), which offers preventative support for refugee families. With these methods they've had great results at the immigrant services of city of Oulu: the child welfare cases dropped around 50 percent and need for family work 75 percent.

Other integration advisors at International House Joensuu have also been training to use various methods to support families and put the methods to use in the integration work.

Family School organizes free time activities for the immigrant families

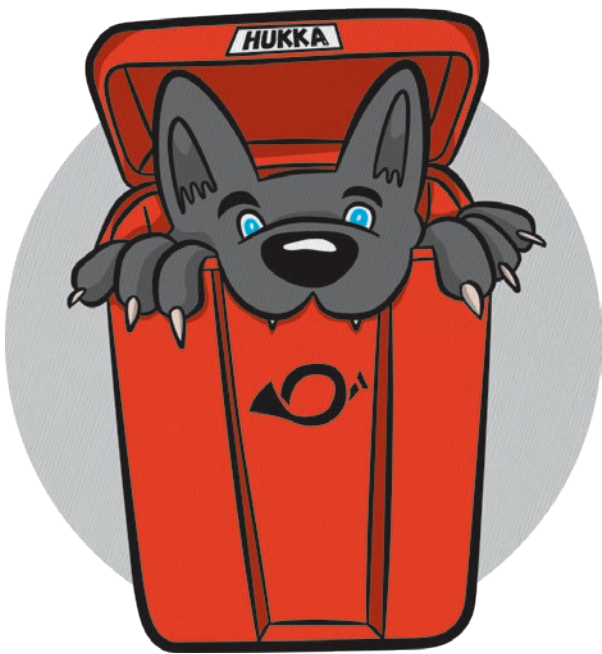
Schools have also a big role in integration as an increasing number of pupils will be from different cultural

backgrounds. In Joensuu, the Family School organizes free time activities for the immigrant families where families can get to know each other and learn about the new city and Finnish culture, find hobbies for children. It's a great way to support the communication between school and families and help them with integration.

City of Joensuu is working towards becoming an even more child friendly city at UNICEF-supported Child Friendly Cities Initiative. Developing services for immigrant families also contributes on achieving the goal to make sure that children's voice will be heard and considered in the city services.

As we are welcoming immigrants to settle in Joensuu, we must make sure that we also to have services for them and help the whole family to feel welcome and have support in the process.

Onko sinun lehtesi hukassa?

Joensuun Uutiset ilmestyi keskiviikkona 24. toukokuuta. Lehti jaellaan ilmaiseksi kaikille joensuulaisille, jotka eivät ole kieltäneet ilmaisjakelua. Pitäjällä osaan osoitteesta lehti jaellaan Suomen suoramarkkinoinnin SSM:n sinisiin jakelulaatikoihin muun ilmaisjakelupostin mukana.

Etkö sinä tai tuttavasi saanut lehteä? Ilmoita jakeluhäiriöistä joko tekstiviestillä numeroon **050 453 2496** tai osoitteessa **jakelupalaute.fi/joensuunuutiset**.

Kaikista häiriöistä ilmoittaminen on tärkeää. Vain näin voimme korjata tilanteen ja lähettää sinulle puuttuvan lehden.

Voit lukea lehden verkkoversion myös kaupungin sivuilta osoitteesta **joensuu.fi/joensuun-utiset**.

jakelupalaute.fi/joensuunuutiset

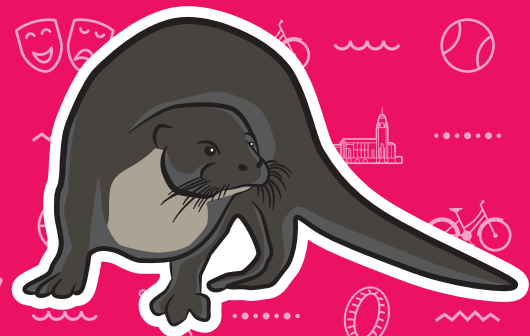
Ilmianna ihana joensuulainen!

Onko naapurisi uskomattoman avulias tai serkkusi vapaaehtoisuustyön sankari? Etsimme vinkkejä joensuulaista, jotka sydämellisyydellään tekevät kaupungista paremman paikan kaikille.

Ilmianna meille ihana joensuulainen, jonka tekemä työ tulisi saada kaikkien tietoon. Teemme ehdotusten perusteella henkilöstä jutun Joensuun Uutisiin.

Vinkit voit lähettää osoitteeseen **viestinta@joensuu.fi**. Lue sarjan ensimmäinen juttu tämän lehden sivulta 6!

5 vinkkiä

Viisi vinkkiä puutarhanhoitoon

- 1 Valitse kasvit parvekkeesi mukaan.** Sisustatko parvekettasi kesäksi? Muista valita kasvit parvekkeesi tyyppin mukaan ja huomioi myös ilmansuunta ja lasitus. Sisäkasvitkin pitävät ulkoilusta kesän ajan, kunhan et jätä niitä suoraan paahteeseen. Myös pörriäiset arvostavat avoimia parvekelaseja :)
- 2 Muista kesäkukkien lannoite.** Jos kesäkukat kukkivat runsaasti, niitä voi lannoittaa joka kastelun yhteydessä. Tarkista ohjeet pakkauksista. Monille kasveille, kuten yrteille riittää lannoitus kerran viikossa. Jos käytät varastolannoitetta, sitä tarvitset vain kerran kesässä.
- 3 Lykkää kaupan yrttiruukut multa.** Oman pikku yrttipuutarhan saat helpoiten niin, että istutat ruokakaupasta ostamasi yrtit suoraan multa. Voit kasvattaa niitä ikkunalaudalla tai ulkona. Jos yrtti on paperiruukussa, voit istuttaa sen suoraan multa, muuten poista ruukku varovasti juuria varoen. Muista valo ja vesi!
- 4 Istuta syötäviä kukkia.** Syötävistä kukista saat iloa puutarhaan ja lautaselle. Koristele kukilla salaattit, kakut ja kesäiset juomat tai jäädytä kukkia jääpalojen sisään. Syöväksi soveltuvat esimerkiksi sarviorvokki, ruiskaunokki, syreeni sekä ruusun ja kehäkukan terälehdet. Kukkia voi myös poimia luonnosta, mutta aivan lenkkipolkujen vierellä kasvavat kaunokaiset kannattaa jättää poimimatta. Kukat on hyvä huudella ennen lautaselle laittoa.
- 5 Kokeile näyttävää ruukkupuutarhaa.** Ruukkupuutarhalla loihdit helposti näyttävän puutarhan. Istuta erikokoisiin ruukkuihin kasveja ja sommittele ruukut yhdeksi ryhmäksi. Valitse ruukkuihin lempikukkiasi, ja yhdistele rohkeasti eri kokoisia ja muotoisia kasveja. Huomioi kuitenkin kasvupaikan valoisuus kasveja valitessa.

